

Usnesení

Zvláštní senát zřízený dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Karel Podolka a soudci JUDr. Michal Mazanec, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Petr Příhoda a JUDr. Marie Žiškova, o návrhu Okresního soudu v Nymburce na rozhodnutí sporu o věcnou příslušnost mezi Okresním soudem v Nymburce a Městským soudem v Praze, za další účasti žalobce Z., spol. s r. o., a žalovaného Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze, Pod sídlištěm 9, PSČ 182 11, ve věci vedené u Okresního soudu v Nymburce pod sp. zn. 11 C 443/2004, o opravu údajů v katastrálním operátu,

t a k t o :

I. Příslušný vydat rozhodnutí ve věci žaloby proti rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze ze dne 18. 11. 2002 pod čj. O-19/158/2002/4/Pav, o opravu údajů v katastrálním operátu, je soud ve správním soudnictví.

II. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2003, čj. 5 Ca 36/2003-51, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, čj. 4 As 25/2003-69, se zrušují.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem došlým zvláštnímu senátu pro rozhodování některých kompetenčních sporů dne 10. 2. 2005, doplněným podáním došlým dne 18. 4. 2005, obrátil se na tento senát Okresní soud v Nymburce a požádal, aby zvláštní senát rozhodl spor o věcnou příslušnost, vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. b) zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (v dalším textu „kompetenční spor“), mezi Městským soudem v Praze a Okresním soudem v Nymburce ve věci okresního soudu zapsané pod sp. zn. 11 C 443/2004.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Přípisem ze dne 23. 10. 2000 Katastrální úřad v Nymburce vyrozuměl v souladu s § 8 odst. 4 zákona č. 344/1992 Sb., katastrálního zákona, žalobce o opravě chybných údajů v katastru nemovitostí. Katastrální úřad totiž zjistil, že pozemek parc. č. 1041/1, jehož vlastníkem je žalobce, je evidován s chybnou výměrou; chybný je i zákres vlastnické hranice v katastrální mapě. Chyba ve výměře a v zákresu vlastnické hranice přitom vznikla při zápisu geometrického plánu z roku 1975, ve kterém došlo k dělení parcely č. 1041/1 a vyhotovitel nesprávně určil výměru zbytkové parcely č. 1041/1. Chyba výměry a zákresu byla opravena tak, že parcela č. 1041/1 v k. ú. N. bude nadále v katastru nemovitostí evidována s výměrou 5710 m² namísto původních 9975 m².

S opravou žalobce nesouhlasil. Katastrální úřad v Nymburce pak dne 23. 1. 2002 rozhodl o tom, že nesouhlas s provedenou opravou výměry a zákresu vlastnické hranice parcely č. 1041/1 v katastrální mapě je neoprávněný a tato pozemková parcela bude nadále v katastru nemovitostí evidována s výměrou 5710 m² a se zákresem vlastnické hranice tak, jak je zobrazen v katastrální mapě a v záznamu podrobného měření změn č. 2216. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal; jeho odvolání

žalovaný dne 18. 11. 2002 pod čj. O-19/158/2002/4/Pav zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal dne 23. 1. 2003 žalobu u Městského soudu v Praze; tato žaloba však byla usnesením ze dne 28. 5. 2003, čj. 5 Ca 36/2003-51, odmítnuta s tím, že správní orgán tu rozhodoval v právní věci vyplývající z občanskoprávních vztahů. Městský soud žalobce současně poučil o tom, že ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci jeho usnesení může podat žalobu u krajského soudu, v jehož obvodu se nemovitost nachází. Žalobce toto usnesení napadl kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 29. 1. 2004, čj. 4 As 25/2003-69, zamítl. Ztotožnil se s názorem Městského soudu v Praze, že se v projednávaném případě jedná o právní věc, vyplývající z občanskoprávních vztahů.

Žalobce se vedle toho, že podal zmíněnou kasační stížnost, řídil i poučením, kterého se mu dostalo v usnesení Městského soudu v Praze, a podal žalobu u Krajského soudu v Praze. V řízení podle části páté občanského soudního řádu (§ 244 a násl.) se domáhal výroku o tom, že nesouhlas žalobce s opravou výměry a zákresu vlastnické hranice pozemku parc. č. 1041/1 v k. ú. N. je oprávněný a že Katastrálnímu úřadu v Nymburce se ukládá povinnost evidovat pozemek parc. č. 1041/1 v k. ú. N. v katastru nemovitostí s výměrou 9975 m² až do doby, než nastane taková skutečnost, se kterou zákon spojuje povinnost katastrálního úřadu provést změnu výměry pozemku.

Krajský soud v Praze věc podle § 104a odst. 2 o. s. ř. předložil k rozhodnutí o věcné příslušnosti Vrchnímu soudu v Praze; neztotožnil se totiž s názorem Městského soudu v Praze vyjádřeným v poučení usnesení ze dne 28. 5. 2003, čj. 5 Ca 36/2003-51, že k řízení o této žalobě je příslušný krajský soud. Předmětem řízení v této věci není vklad práva do katastru nemovitostí, ale nesouhlas s opravou výměry a zákresu vlastnické hranice pozemku. Soudem věcně příslušným k řízení je proto okresní soud.

Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 19. 2. 2004, čj. Ncp 3630/2003-25, rozhodl, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy, a věc tedy postoupil Okresnímu soudu v Nymburce.

Okresní soud v Nymburce vyzval účastníky, aby se vyjádřili k jeho věcné příslušnosti, resp. k jeho záměru podat zvláštnímu senátu návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu. Žalobce k této výzvě okresnímu soudu sdělil, že napadené rozhodnutí o opravě chyb v katastrálním operátu nelze považovat za rozhodnutí o soukromém subjektivním právu, které by vyplývalo z občanskoprávních, pracovních či obchodních vztahů; v dané věci tedy mají rozhodovat soudy ve správním soudnictví.

Žalovaný ve svém vyjádření zdůraznil, že v řízení o opravě chyby lze napravovat pouze chyby, které byly způsobeny zřejmým omylem při vedení katastru nemovitostí. Opravován přitom může být jak údaj občanskoprávní (např. údaj o vlastnictví nebo o jiném věcném právu), tak údaj veřejnoprávní (např. údaj o druhu pozemku, výměře pozemku). Pokud by v projednávaném případě šlo toliko o změnu výměry pozemku, pak by se jednalo o odstranění administrativní chyby. V dané věci však žalobce odkazuje na svůj nabývací titul a tvrdí, že koupil i tu část pozemku, která byla následně oddělena; nejde tedy o opravu chybného výpočtu výměry pozemku, ale o spor o obsah majetkové podstaty žalobce, který nelze řešit podle § 8 zákona č. 344/1992 Sb. Rozhodovat by tedy měl obecný soud.

Nato Okresní soud v Nymburce podal v úvodu označený návrh; tvrdil, že ani správní orgán I. stupně, ani žalovaný nerozhodoval o vkladu vlastnického práva k nemovitostem ani v žádné jiné věci, která by plynula z občanskoprávních vztahů. Rozhodnutími těchto správních orgánů se neměnily právní vztahy k nemovitostem, rozhodovalo se toliko o evidenci dosavadního vlastníka. Okresní soud se také dovolal dosavadní judikatury zvláštního senátu, dospěl k závěru, že rozhodovat v předložené věci je v pravomoci soudu ve správním soudnictví.

Oprava chyb v katastrálním operátu, kterou provedl Katastrální úřad v Nymburce, se řídí ustanovením § 8 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb. Podle jeho odst. 1 opraví katastrální úřad na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu chybné údaje katastru, které vznikly a) zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, b) nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem. Podle odst. 2 téhož ustanovení opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly nesprávnostmi v listinách, podle nichž byly zapsány, na základě opravy listiny provedené tím, kdo listinu vyhotovil nebo kdo je oprávněn opravu listiny provést. Podle ustanovení § 5 odst. 7 katastrálního zákona pak platí, že právní vztahy nemohou být dotčeny revizí údajů katastru, opravou chyb v katastrálním operátu ani obnovou katastrálního operátu, pokud jejich změna není doložena listinou.

Při řešení vzniklého sporu o věcnou příslušnost mezi Okresním soudem v Nymburce a Městským soudem v Praze se zvláštní senát řídil především svým vlastním závěrem – ostatně souladným s dřívější prejudikaturou – který vyslovil v usnesení ze dne 2. 9. 2004, čj. Konf 62/2003-15 (uveřejněno pod č. 403/2004 Sb. NSS). Z tohoto rozhodnutí plyne, že institut opravy chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb v katastrálním operátu se tak nemění právní vztahy k nemovitostem (k tomu srov. Soudní judikatura ve věcech správních č. 828/2001 a č. 870/2001). Rozhodováním v řízení o opravě chyb v katastrálním operátu se řeší pouze otázka, kdo bude evidován jako vlastník určitých nemovitostí v katastru. Rozhodnutí z takového řízení vzešlé tak nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky, a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů. Rozhodování o žalobách brojících proti rozhodnutí o opravě chyb v katastrálním operátu není svěřeno obecným soudům rozhodujícím podle části páté občanského soudního řádu. Proto zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci přísluší soudu ve správním soudnictví.

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o věci rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci.

Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Městského soudu v Praze i rozsudek Nejvyššího správního soudu, kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby, neboť tato rozhodnutí výroku, jímž byla kompetence určena, odporují.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2005

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštní senátu